ମେସର୍ସ ଫୋନିକ୍ସ ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତ, ଜିଲ୍ଲା - ରାୟଗଡ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର

ନଭେମ୍ବର 29, 2001

[ଡି.ପି. ମହାପାତ୍ର ଏବଂ କେ.ଜି. ବାଲକ୍ରିଷ୍ଣନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1962:

ଧାରା 25(1) - ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 79/95-Cus -ଏହା ଅଧୀନରେ ଜାରି ହେଲା -'ପ୍ରିଣ୍ଟେଡ ପିଭିସି' (ପିଭିସି ଚମଡ଼ା କପଡ଼ା) ର ଆମଦାନୀ -ଶୁଳ୍କ ମୁକ୍ତ ଏବଂ 'ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରିତ ଅଗ୍ରୀମ ଲାଇସେନ୍ସ "ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ମଞ୍ଜୁରି ଲୋଡ଼ାଯାଇଥିଲା -ରାଜସ୍ୱ ଅନୁଯାୟୀ, ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ 6406.10- ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ବର୍ଗୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ -ଅପିଲ ଉପରେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, 'ପିଭିସି କପଡା' ମୁଦ୍ରିତ ଏବଂ ଉତଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏଥିରେ 'ଜୋତା ଉପର' ର ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଅଛି - ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ଉତଚିତ୍ରିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ 'ଜୋତା ଉପର' ର ଢାଞ୍ଚା ଦେଇଥାଏ -ତେଣୁ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ରାଜସ୍ୱର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ।

ଅପିଲକାରୀ, ଜଣେ ଜୋତା ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନିକାରୀ, ଏକ 'ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରିତ ଅଗ୍ରୀମ ଲାଇସେନ୍ସ' (VBAL) ହାସଲ କରିଥିଲେ । ଏହି ଲାଇସେନ୍ସ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ "ପିଭିସି ଚମଡ଼ା କପଡ଼ା" ର ବୈଷୟିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ସହିତ "ମୁଦ୍ରିତ ପିଭିସି" ଆମଦାନୀ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା । ସେ "ପ୍ରିଣ୍ଟେଡ୍ ପିଭିସି" ବର୍ଣ୍ଣିତ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଶୁଳ୍କମୁକ୍ତ ଭାବରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୀମାଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25(1) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 79/95-Cus. ଅନୁଯାୟୀ ଶୁଳ୍କମୁକ୍ତ ଭାବରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ମାଗିଥିଲେ, ଯାହା VBAL ଯୋଜନା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭାରତରେ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୀମାଶୁଳ୍କ ଛାଡ଼କୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା । କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକରେ 'ଜୋତା ଉପର' ର ସମସ୍ତ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଅଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ପିଭିସି କପଡା ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ଆୟୁକ୍ତ କହିଥିଲେ ଯେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ କେବଳ ପିଭିସି ଚମଡ଼ା କପଡ଼ା ନୁହେଁ ବରଂ ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ କିଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନରେ 3ଟି ଜୋତା ଉପରର ଢାଞ୍ଚା ରହିଛି, ଯାହା ମୁଦ୍ରିତ/ଉତଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି ଏବଂ କଟାଗଲା ପରେ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡକୁ ଜୋତା ଉପରର ଅଂଶ ଭାବରେ ପୃଥକ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ, ତେଣୁ ବର୍ଗୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ । ତେଣୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 111(m) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବର୍ଗୀକରଣ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ସାମଗ୍ରୀର

ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆଦେଶକୁ କାଏମ ରଖିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଉଦ୍ଧାର ଜୋରିମାନାକୁ ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଧିସୂଚନା **VBAL** ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ରପ୍ତାନି ଉତ୍ପାଦ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ କଞ୍ଚାମାଲ, ଉପାଦାନ, ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଛାଡ଼ ପ୍ରଦାନ କରେ; ଯେହେତୁ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା ଜିନିଷଟି ରପ୍ତାନି ଉତ୍ପାଦର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ପାଇଁ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଥିବା **PVC,** ତେଣୁ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ଛାଡ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯୁକ୍ତି ରଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ନମୁନା ଅନୁଯାୟୀ, ଆମଦାନୀ କରାଯାଇଥିବା ଜିନିଷରେ ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ଉତଚିତ୍ରଣ ଥିଲା ତେଣୁ ଏହା "ଜୋତା ଉପର ଅଂଶ" ର ଏକ ଅଂଶର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ **6406.10** ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ବର୍ଗୀକୃତ ଜୋତାର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଏହି ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: **1.** ପିଭିସି ଚାଦରଟି ଏକ ସାଧାରଣ ଚାଦର ନୁହେଁ, ବରଂ ଏଥିରେ ନିୟମିତ ଆକୃତି ରହିଛି ଏବଂ ଏହାକୁ **3**ଟି ଖଣ୍ଡରେ କାଟିବା ପାଇଁ ଖାଜ କରାଯାଇଛି । ଆକୃତିଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇପାରୁଛି ଏବଂ ଯଦି ଏହାକୁ ଖାଜ ଦେଇ କାଟି ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ଜୋତାର ଉପର ଅଂଶର **3**ଟି ଆକୃତିକୁ ପୃଥକ କରାଯାଇପାରିବ । ତେଣୁ, ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେ ପିଭିସି କପଡ଼ାରେ ଜୋତା ଉପରର ସମସ୍ତ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି ।

ଆକ୍ରୋଲ୍ ୱାଚସ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ, **[1997] 1 SCC 321,** ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ।

2. 'ପିଭିସି କପଡ଼ା' ମୁଦ୍ରିତ ଏବଂ ଉତଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି । ଏହା ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ଉତଚିତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ଆକର୍ଷଣ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସାଧନାତ୍ମକ ପ୍ରକୃତିର ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ "ଜୋତା ଉପର ଅଂଶ" ର ଢାଞ୍ଚା ପ୍ରଦାନ କରେ । ତେଣୁ, ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମର୍ଥନ କରିବାରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ।

ବରେଲି ୱିଭର୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ **(1996) 83 ELT 255 SC,** ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଫୋନିକ୍ସ ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବାଲକ୍ରିଷ୍ଣନ]

ଦେୱାନୀ ଅପିଲିୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 4940/1999 ।

A. ସଂଖ୍ୟା C/46-R/99-Bom ରେ ଏଫ୍.ଓ. ସଂଖ୍ୟା 1147/ C-II/WZB/99 ରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସୁନା (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ମୁମ୍ବାଇର 5.5.99 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଭି. ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁମାରନ, ମାଧବ ରାଓ, ଆଲୋକ ଯାଦବ ଏବଂ ଭି. ବାଲଚନ୍ଦ୍ରନ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଟି.ଏଲ.ଭି. ଆୟାର, କେ.ସି. କୌଶିକ, ସୁଶ୍ରୀ ନିଶା ବାଗଚି ଏବଂ ବି. କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କେ.ଜି. ବାଲକ୍ରିଷ୍ଣନ । ଅପିଲକାରୀ, ଜଣେ ଚମଡ଼ା ଏବଂ ସିନ୍ଥେଟିକ୍ ଜୋତା ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନିକାରୀ, ରପ୍ତାନି ଆମଦାନୀ ନୀତି 1992-93 ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 49 ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରିତ ଅଗ୍ରୀମ ଲାଇସେନ୍ସ (VBAL) ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ଲାଇସେନ୍ସ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ରପ୍ତାନି ଉତ୍ପାଦ "ସିନ୍ଥେଟିକ୍ ଜୋତା" ଉତ୍ପାଦନରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ "ପିଭିସି ଚମଡ଼ା କପଡା" ର ବୈଷୟିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ସହିତ "ପ୍ରିଣ୍ଟେଡ ପିଭିସି" ଆମଦାନୀ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ VBAL ଯୋଜନାର କଭରେଜ୍ ଦାବି କରି, ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ "ପ୍ରିଣ୍ଟେଡ୍ ପିଭିସି" (ପିଭିସି ଚମଡା ପୋଷାକ) ବର୍ଣ୍ଣିତ ସାମଗ୍ରୀର ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆମଦାନୀ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1962ର ଧାରା 25(1) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା 31.3.95 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 79/95-Cus. ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ଶୁଳ୍କମୁକ୍ତ ଭାବରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେବାକୁ ଦାବି କରିଥିଲେ, ଯାହା VBAL ଯୋଜନା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭାରତରେ ଆମଦାନି ହେଉଥିବା "ସାମଗ୍ରୀ" ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ଛାଡ଼କୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା । ଏହି ଲାଇସେନ୍ସରେ "ପ୍ରିଣ୍ଟେଡ ପିଭିସି" କୁ ଆମଦାନୀ ଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଭାବେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ନମୁନା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକରେ "ଜୋତା ଉପର" ର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ପିଭିସି କପଡା ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସାମଗ୍ରୀକୁ "ଜୋତା ଉପର" ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯାହା 6406 ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଜୋତାର ଅଂଶ ଅଟେ, ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମଦାନୀ ପତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଘୋଷଣା ଭୁଲ ଥିଲା ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରାଯିବା ଏବଂ ଅଧିକ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଅପିଲକାରୀ ଏକ ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଡିଜିଏଫଟି ପକ୍ଷରୁ ବିଦେଶୀ ବାଣିଜ୍ୟ ଯୁଗ୍ମ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧିତ ଏକ ଚିଠି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ କୁହାଯାଇଥିଲା:-

> 2. "ଉପସ୍ଥାପିତ ନମୁନା ଆଧାରରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଗ୍ରୀମ ଲାଇସେନ୍ସ କମିଟିରେ ଏହି ମାମଲା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି । କମିଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଯାହା ଆମଦାନୀ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ତାହା ହେଉଛି "ପିଭିସି ଚମଡ଼ା କପଡ଼ା" ଏବଂ କେବଳ ଏହା ଉପରେ ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ଉତଚିତ୍ରଣ କରିବା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାପର ଖଣ୍ଡରେ ଆମଦାନୀ କଲେ ମଧ୍ୟ, ପିଭିସି ଚମଡ଼ା ପୋଷାକର ମୌଳିକ ଚରିତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଯେହେତୁ ଆମଦାନୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାପର ଖଣ୍ଡରେ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀକୁ ଜୋତା ଉପାଦାନରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରାଯିବ, ଏହାକୁ ଜୋତା ଉପାଦାନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।
>
> 3. ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆପଣଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି । ନମୁନା ନିଦର୍ଶନ (2 ଖଣ୍ଡ) ଏଠାରେ ପଠାଯାଇଛି ।

ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ଆୟୁକ୍ତ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ସାମଗ୍ରୀଟି କେବଳ ପିଭିସି ଚମଡ଼ା କପଡ଼ା ନୁହେଁ ବରଂ ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ କିଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡରେ 3ଟି ଜୋତା ଉପରର ଏକ ଢାଞ୍ଚା ରହିଛି, ମୁଦ୍ରିତ/ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ କଟାଯାଇଥାଏ, ଏହି ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଭିନ୍ନ ଏବଂ ଜୋତା ଉପରର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟଯୋଗ୍ୟ ତେଣୁ, ଏହା 6406.10 ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ବର୍ଗୀକରଣର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ "କଠିନ ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ ଉପର ଏବଂ ଏହାର ଅଂଶ"କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1962 ର ଧାରା 111(m) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବର୍ଗୀକରଣ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେୟ ଉପରେ ସାମଗ୍ରୀ ମୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 112(a) ଅନୁଯାୟୀ 50,000 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖି ଜୋରିମାନାକୁ 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ ।

ଆମେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଭି. ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁମାରନ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଟି.ଏଲ.ଭି. ଆୟାରଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ 31.3.95 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 79/95 Cus. ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରିତ ଅଗ୍ରୀମ ଲାଇସେନ୍ସ (VBAL) ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭାରତକୁ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ସୀମା ଶୁଳ୍କକୁ ଏକ୍ସିମ

ନୀତି 1992-93 ଅନୁଯାୟୀ ଛାଡ଼ ଦେଇଛି ଏବଂ ଏହି ଅଧିସୂଚନା, VBAL ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ରପ୍ତାନି ଉତ୍ପାଦ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ କଞ୍ଚାମାଲ, ଉପାଦାନ, ମଧ୍ୟସ୍ଥି ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଛାଡ଼ ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀଟି "ପ୍ରିଣ୍ଟେଡ ପିଭିସି" ଯାହା ରପ୍ତାନି ଉତ୍ପାଦ "ସିନ୍ଥେଟିକ୍ ଜୋତା" ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ, ତେଣୁ ଏହାକୁ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ଛାଡ଼ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ନମୁନା ଅନୁଯାୟୀ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଜିନିଷଟିରେ ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ଉତଚିତ୍ରଣ ଅଛି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏହା "ଜୋତା ଉପର" ର ଏକ ଅଂଶର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହାସଲ କରିଛି ଏବଂ ଜିନିଷଟିର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିବ ଯେ ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡ କଟାଯାଏ, ତେବେ "ଉପର ଜୋତା" ର 3 ଖଣ୍ଡ ମିଳିବ ତେଣୁ, ଏହା 6406-ଉପ ଶୀର୍ଷକ 6406.10 ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ବର୍ଗୀକୃତ ଜୋତାର ଅଂଶ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇପାରିବ, ଯାହା ବିଶେଷ ଭାବରେ "ଷ୍ଟିଫନର୍ ବ୍ୟତୀତ ଉପର ଏବଂ ଏହାର ଅଂଶ" କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ନମୁନାଟିର ମାପ 20 "X 14" ରହିଛି । ଏହା ବୟନଶିଳ୍ପ ସହିତ ବନ୍ଧିତ ଏକ ପିଭିସି ଚାଦର । ଏହି "ପିଭିସି ଚାଦର" ଏକ ସାଧାରଣ ଚାଦର ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ନିୟମିତ ଆକୃତି ଏବଂ ଖାଜ ସହିତ 3 ଖଣ୍ଡ କାଟିବା ପାଇଁ ତିଆରି କରାଯାଇଛି । ଏହି ଢାଞ୍ଚା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ଯଦି ଖାଜ ମାଧ୍ୟମରେ କାଟି ଦିଆଯାଏ, ତେବେ "ଜୋତା ଉପର" ର 3 ଟି ଢାଞ୍ଚା ପୃଥକ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚାଦର ରଙ୍ଗରେ ଛାୟାବୃତ ହୋଇଛି ଏବଂ ସେଠାରେ ମୁଦ୍ରଣ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଏହିପରି, ଚାଦରରେ "3 ଜୋତା ଉପର" ର ଛାପ ଥାଏ, ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଏକ ଚିହ୍ନ ଧାରଣ କରେ ।

ତେଣୁ, ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ "ପିଭିସି କପଡ଼ା" ରେ "ଜୋତା ଉପର" ର ସମସ୍ତ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି ଏବଂ ଆମେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଯେ କେବଳ ମୁଦ୍ରିତ ଏବଂ ଉତଚିତ୍ରିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଏକ ପିଭିସି କପଡ଼ା ହୋଇ ରହିବ ନାହିଁ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ, *ଆଲ୍ଲୋଲ ୱାଚେସ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ,* [1997] 1 SCC 321 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଯଦି ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଅଧିସୂଚନାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରେ, ତେବେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ ସାମଗ୍ରୀର ବର୍ଗୀକରଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଲାଭ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ । ତାହା ହେଉଛି ଏକ ମାମଲା ଯେଉଁଠାରେ କରଦାତା ଘଣ୍ଟା ତିଆରି କାରଖାନାରେ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ 'ହୋରୋଲୋଜିକାଲ ଯନ୍ତ୍ରପାତି' ଆମଦାନୀ କରିଥିଲେ । ଆମଦାନୀକୁ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଟାରିଫ୍ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀର ଅଧ୍ୟାୟ 98 ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 19.4.85 ତାରିଖର ଛାଡ଼ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଆଧାରରେ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ 98.01 ଶୀର୍ଷକ ଅନୁଯାୟୀ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 20 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ସୀମା ଶୁଳ୍କରୁ

ଛାଡ଼ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । 28.2.85 ରେ ଆଉ ଏକ ଛାଡ଼ ଅଧିସୂଚନା ଥିଲା, ଯାହା 10 ପ୍ରତିଶତ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ହରୋଲୋଜିକାଲ୍ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଉପରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଛାଡ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । କରଦାତା ଏହି ଅଧିସୂଚନାର ସୁବିଧା ଦାବି କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ କରଦାତା ଅଧ୍ୟାୟ 98 ଅନୁଯାୟୀ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଯନ୍ତ୍ରପାତିକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରିବାକୁ ବାଛିଥିଲେ, ତେଣୁ କରଦାତା ବୃହତ ଛାଡ଼ର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ । ଏହି ଅଦାଲତ କହିଛନ୍ତି ଯେ କରଦାତା ବୃହତ ଛାଡ଼ର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, ଯଦିଓ ସେ 98.01 ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ସହାୟକ ହେବ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ମଧ୍ୟ *ବରେଲି ୱିଭର୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ* (1996) 83 ELT 255 (SC) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଆମ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିଥିଲେ । ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଯେଉଁଥିରେ ଅପିଲକାରୀ-କରଦାତା ଆଂଶିକ ଭାବେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୂତା (POY) ଆମଦାନୀ କରିଥିଲେ । ବିବାଦ ଥିଲା ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମଦାନୀ କରାଯାଇଥିବା POY କୁ ପଲିଷ୍ଟର ସୂତା ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ 75 ଡେନିୟର୍ ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 100 ଡେନିୟର୍ ତଳେ ଥିବା ବିଷୟ (iv) ମଧ୍ୟରେ ନିଆଯିବ ନା 100 ଡେନିୟର୍ ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 750 ଡେନିୟର୍ ତଳେ ଥିବା POY ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିବା ବିଷୟ (iii) ମଧ୍ୟରେ ନିଆଯିବ । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ POY କୁ ବୟନ କରାଯିବା ପରେ, ଅନ୍ତିମ ମାପ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, POY କୁ ପ୍ରତିଷେଧକ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ଆମଦାନୀ ହେଉଛି ସେହି ରାଜ୍ୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ପ୍ରତିଷେଧକ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି ଆଧାରରେ ନୁହେଁ ଯେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା POYକୁ ରୂପ ବିନ୍ୟାସ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରେ ଭିନ୍ନ ଡେନିୟର୍ ହେବ ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମଦାନୀ କରାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଆମଦାନୀ ସମୟରେ ଥିବା ଶୁଳ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ "ପିଭିସି କପଡ଼ା"କୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ଏବଂ ଛିଦ୍ର କରି ଏବଂ ତା'ଉପରେ ଏକ ଆଚ୍ଛାଦକ ଲଗାଇବା ପରେ "ଜୋତା ଉପର" ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଦୃଢ ନୁହେଁ । 'ପିଭିସି କପଡ଼ା' ମୁଦ୍ରିତ ଏବଂ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି ଏବଂ, 3 ଖଣ୍ଡରେ କାଟିବା ଦ୍ୱାରା, 3 'ଜୋତା ଉପର" ଉପଲବ୍ଧ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ଜୋତା ଉପରର ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଅଛି । ଏହା ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ଉତଚିତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ଆକର୍ଷଣ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସାଧନାତ୍ମକ ପ୍ରକୃତିର ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ "ଜୋତା ଉପର

ଅଂଶ" ର ଢାଞ୍ଚା ପ୍ରଦାନ କରେ, ତେଣୁ ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମର୍ଥନ କରି କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ବ୍ୟତିକ୍ରମର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର କି ନାହିଁ ଏବଂ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅନୁସୂଚୀ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ସାଧାରଣ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 2(a) ର କୌଣସି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ନାହିଁ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏପରି ନିୟମ କେବଳ ସେତେବେଳେ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ ଯେତେବେଳେ ବର୍ଗୀକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ବିବାଦଟି ବର୍ଗୀକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ଯଦି ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗୀକରଣ ମଧ୍ୟରେ ଆସେ, ଯାହା ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ଦେବାକୁ ପଡିବ, ତେବେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହା ଧରିବାର ଅଧିକାର ରଖିଛନ୍ତି ଯେ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଛାଡପ୍ରାପ୍ତ ବର୍ଗରେ ଆସୁନାହିଁ । ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକରେ କେବଳ "PVC କପଡ଼ା"ର ସାଧାରଣ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି ଯେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର "ଜୋତା ଉପର"ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଅଛି ଏବଂ ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସେହି ମତ ରଖିବାରେ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ଅପିଲରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଏସ୍.କେ.ଏସ୍. ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।